ދެމެހެއްޓެނިވި މުޖުތަމަޢަކަށްޓަކައި ލިޔަންކިޔަން ދަސްކުރުން

އަޙްމަދު މުޙައްމަދު، އެން.އަތި.އީ

އުނގެނުމަކީ ނުވަތަ ލިޔަންކިޔަން އުނގެނުމަކީ މުޅި ބަޝަރިއްޔަތަށް ބޭނުންތެރި އިލްމުން ކޮންމެ މީހަކަށްވެސް ލިބިގެންވާ ޙައްޤެކެވެ. އެއީ ތިމާގެ ދިރިއުޅުމުގެ ބަދަލު ބާއްޖަވެރިކުރުވަނީވެ. ހަމައެއާއެކު އެއީ ދެމެހެއްޓެނިވި ތަރައްޤީގެ ކަށަވަރު ވެސް މެއެވެ.

ވޭތުވެދިޔަ ދުވަސްތަކާއެކު "ލިޓްރަސީ" ނުވަތަ ލިޔަންކިޔަން އުނގެނުން ވަނީ ތަފާތު ގޮތްގޮތަށް މާނަކުރެވި ތަޢުރީފުކުރެވިފައެވެ. އާއްމުގޮތުގައި ލިޔަންކިޔަން އުނގެނުން މާނަކޮށްފައިވަނީ މާދަރީބަހުން ކަނޑައެޅިފައިވާ މިންގަނޑަކަށް ލިޔާނާއި ކިޔަން އެނގުމެވެ. ހަމައެއާއެކު އާއްމު ދިރިއުޅުމުގައި ކޮންމެހެން އުނގެނެންޖެހޭ މަޢުލޫމާތު އެނގުންފަދަ ހުނަރުތަކެވެ. އެހެންނަމަވެސް މިހާރު އުނގެނުން އަމާޒުކޮށް ފުރިހަމަ ދިރިއުޅުމެއް އެހެން ނޫނިއްޔާ ބޭނުމާ އެކަށީގެންވާ މަރުޙަލާގައި އިތުރަށް އުނގެނުމަށް ކުރިން ލިޔަންކިޔަން ދަސްކުރުން މުހިއްމު ކަމަށް ބެލެވެއެވެ. މިހާރު މުވާޞަލާތުގެ ވަސީލަތްތަކާއި ޓެކްނޮލޮޖީގެ ބޭނުން ކުރުމަށް ލިޔަންކިޔަން އުނގެނުމަކީ ކޮންމެހެން ބޭނުންވާ ކަމެކެވެ.

ޔުނެސްކޯގެ ޑިރެކްޓަރ ޖެނެރަލް އިރީނާ ބޮކޯވާ ފާހަގަކުރައްވާފައިވާގޮތުގައި ލިޔަންކިޔަން އުނގެނުމަކީ ހަމައެކަނި ތަޢުލީމީ ގޮތުން ކުރިއަރަން ދިއުމަށް ނޫނެވެ. އެއީ އިންސާނުންގެ ޙައްޤުތަކުގެ ބިނާ އަދި މުސްތަޤްބަލުގައި ޤައުމުތައް ނުވަތަ އުނގެނުމުގެ ހިއްސާކުރުމުގައި ބޭނުން ހިފޭނެ ކުޅަދާނަ އިންސާނުންގެ ބޭނުން ނިކުމެ ބާރުވެރިކުރުވައެވެ. ބޮކޯވާ އެއްވެސް ދިރިއުޅުމެއްގައި 21 ވަނަ ގަރުނުގެ ކޮންމެ ދަރިއަކީ ލިޔަންކިޔަން ދަންނަ އަދި ދުނިޔެއަށް ފައިދާ ހުރި ދަރިއަކަށް ވާންޖެހެއެވެ.

މިގެ 40 އަހަރަށްވުރެ ކުރިން، ބައިނަލްއަޤުވާމީ ލިޔަންކިޔަން ދަންނަ ދުވަސް ފާހަގަކުރަން ފެށުނީ، ލިޔަންކިޔަން އުނގެނުމަކީ އިންސާނުން ލިބިގެންވާ ޙައްޤެއްކަމުގައި ހަނދާންކުރުމުގެ ގޮތުން އެމީހަކު ބޭނުންކުރުމުގެ އެހީތެރިކަން ބައިނަލްއަޤުވާމީ މުޖުތަމަޢަށް ހަނދާންކޮށްދިނުމަށެވެ.

ފަދަ ތަޢުލީމުގެ ބިނާ ވަރުގަދަކަމާ އިތުރަށް އުނގެނުމުގެ ހިތްވަރު ދަރިވަރުންނަށް ލިބިގެންދިއުން ބޮޑުވެގެން ވެސް، އެކުދިންގެ ހިތްޕައިގައި ލިޔަންކިޔަން އުނގެނުމުގެ ހުނަރުތަކާއި އަހަރެންނަށްވުރެ މިންވަރުތަކުގެ މައްސަލަތަކެވެ.

މައިންބަފައިންނަށް ލިބިފައިވާ ތަޢުލީމުގެ ސަބަބުން ދަރިންނަށް އުގަންނައިދިނުމަށް ބާރުއަޅައެވެ. ކުދިންނަށް އިތުރު ފުރުޞަތުތައް ހޯދައިދިނުމުގައި އެހީތެރިވެދެއެވެ. އޭގެ ސަބަބުން އުނގަންނައިދިނުމުގެ ސަގާފަތާއި މުޖުތަމަޢުގައި އަހަރެން ތަރައްޤީގެ ދޮރުވި ހުޅުވިގެންދެއެވެ.

މިއަހަރުގެ ބައިނަލްއަޤުވާމީ ލިޔަންކިޔަން ދަންނަ ދުވަހުގެ ޝިޢާރަކީ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅިފައިވަނީ "ލިޓްރަސީ އެންޑް ސަސްޓެއިނަބަލް ސޮސައިޓީޒް" ނުވަތަ "ލިޔަންކިޔަން އުނގެނުމާއި ދެމެހެއްޓެނިވި މުޖުތަމަޢު" އެވެ.

ދެމެހެއްޓެނިވި ތަރައްޤީގެ ތަޢުލީމީ އަމާޒު ލިޔަންކިޔަން އުނގެނުން ވެފައިވާއިރު އެއީ މަޢުލޫމާތާއި ހުނަރުތަކާއި އަޚްލާގީ ކަންކަމުގައި ދަސްކޮށްދިނުމަށް ބަދަލުގެނުވާ އެންމެ ބޮޑު ހަތިޔާރުވެސް މެއެވެ. އޭގެ ސަބަބުން ސިޔާސީ ގޮތުން ދަނެޖެހޭ ކަންކަމާއި ދާއިރާއިންނާއި މިންތަކުގެ ތަރައްޤީގެ އެންމެހާ ދާއިރާތަކުން މުޖުތަމަޢު ހޯދުންތެރިވެ ކުރިއަރައިގެންދެއެވެ.

ޔުނެސްކޯގެ ޑިރެކްޓަރ ޖެނެރަލް ޒަވާލުކުރައްވާފައިވާގޮތުގައި ބޭސްލައިންގެ އާ ހޯދުންތަކާއެކު ހުއްޓިނުލާ ޒަމާނަށް ފެތޭ ގޮތަށް އެހީތެރިކަމާއެކު އެންމެންނަށް ލިޔަންކިޔަން ދަސްކުރުމުގެ ތާރީޚު ފުރުޞަތުތަކާއި ވަސީލަތްތަކެއް ދޭން ޖެހެއެވެ. ޔުނެސްކޯގެ ޒައުމުތަކާއި އެޖެންޑާގެ ބައިވެރިންނަށް ސަރުކާރާއި އެކުވެގެން ލިޔަންކިޔަން ދަސްކުރުމުގެ ކަންކަމަށް ހަރަކާތްތެރިވާން އެދެއެވެ. ސިޔާސީ މުވައްސަސާތަކާއި ފަރުދުންގެ ގޮތުންނެވެ. ދެމެހެއްޓެނިވި ތަރައްޤީގެ އެންމެ ބާރުގަދަ ހަތިޔާރަކީ އެހީތެރިވުން ދިނުމެވެ. ޔުނެސްކޯގެ ޑިރެކްޓަރ ޖެނެރަލް ފާހަގަކުރައްވާފައިވާގޮތުގައި މުސްތަޤްބަލު ފެށިގެންދަނީ އަޅުގަނޑުމެން ހަމައެކަނެވެ.

- މަޢުލޫމާތު: ޔުނެސްކޯ -